

Dragi čitatelji,

kao i ranijih godina, tako je i ove blagdanski **MŠ** malo drukčiji od ostala četiri broja. Svečaniji je i veseliji. Odabrali smo i prigodnu naslovnicu i Panoptikum kao i nekoliko tekstova vezanih uz jednu ljepoticu — snježnu pahuljicu.

A sad na posao.

Nazvala nas je uvažena kolegica Višnja D. Potaknuta člankom u prošlom broju **MŠ**-a upozorava nas kako termin "inicijalni test" nije ono što se pod tim imenom tamo (ali i ne samo tamo) nalazi. Da, slažemo se, inicijalni ispit je nešto drugo, a ovdje je zamisao bila ispitati predznanja učenika pri prijelazu iz osnovne i srednje škole. Sjećam se jedne slične, a također sasvim opravdane, kritičke primjedbe kolegice Višnje i na račun naziva "kontrolni rad". A tu su onda i razne 5-minutne provjere znanja, kratki ispitni znanja, itd. Uistinu bi valjalo uvesti reda u ovo nazivlje. Nije dobro, pa čak i kad se razumijemo o čemu govorimo, zaboravljati na važnost takvih stvari. Eto, to bi bilo za početak. Širom otvaramo stranice časopisa za odgovore i rješenja ovakvih pitanja.

A kad smo već kod predznanja, u dnevniku "Slobodna Dalmacija" od 4. studenog 2002. godine objavljen je tekst pod naslovom "Poraz matematike na testiranju u splitskoj Pomorskoj školi" koji se upravo odnosi na znanje učenika pri prijelazu iz osnovne u

srednju školu. Riječ je o provedenoj provjeri predznanja iz matematike na početku I. razreda koje je dalo vrlo slabe rezultate. Upravo o tome imamo prilog iz pera Vinka Bajrovića, višeg školskog nadzornika iz Splita.

Dodajmo k tome da su na "Listi", čiji su članovi osnovnoškolski i srednjoškolski nastavnici, (sada ih je već 90) provedene dvije zanimljive ankete. U prvoj su se članovi izjašnjavali o tome treba li pri upisu u neke srednje škole provoditi klasifikacijske ispite. Svi su nastavnici, sudionici ankete koji su se odazvali i odgovorili na postavljeno pitanje, odgovorili potvrđno. O istoj ovoj temi na "Listi" je provedena vrlo sadržajna i zanimljiva rasprava.

Usput, svojedobno sam razgovarao s jednim vremenskim gospodinom, svojim kolegom iz zbornice u Prvoj gimnaziji u Zagrebu, koji je u vremenu između dva svjetska rata bio i učenik Prve gimnazije. Gimnazija je tada imala osam razreda, djeca su je upisivala nakon četiri razreda pučke škole (dakle sa 11 godina) i na upisu su polagala prijemni ispit. Rekao mi je kako se sjeća da to nije bio osobito stresan ispit. No, da. Tada je sigurno i neuspjeh u školi bio prihvaćan manje tragičnim nego li je to danas, kad i manji neuspjeh nerijetko izaziva prave drame.

Spomenimo još da su se članovi "Liste" u drugoj anketi trebali izjasniti o tome bi li

prihvatali vanjsku valorizaciju znanja učenika. Da, odgovorilo je 88.46% sudionika, ne svega 3.85%, a 7.69% nije sigurno. I ta je anketa uslijedila nakon niza pisama u kojima su razmijenjena raznovrsna mišljenja i iskustva.

Dragi čitatelji, MiŠ vam nastoji biti i od praktične koristi. U ovom broju srednjoškolcima smo priredili jedan prijedlog tema za domaće radove na maturi. Trudili smo se navesti dostupnu domaću literaturu koju imaju školske knjižnice. Nismo ponudili izvore na Internetu pretpostavljajući da će se oni učenici koji se koriste Internetom tu i sami lako snaći.

Drugi je naš poklon prijedlog zadatka za školsko natjecanje u višim razredima osnovne škole. Ukoliko procijenite da su zadaci prihvatljivi, slobodno ih iskoristite. Vjerujemo stoga da će mnogim čitateljima dobro doći. Ako zadaci možda nisu primjereni za uvjete u kojima radite, možete ih koristiti u neku drugu svrhu; za rad s nadarenima u grupama slobodnih aktivnosti, za izbornu nastavu, za pripreme najboljih učenika za više razine natjecanja i slično.

I u ovom broju časopisa više je zanimljivih priloga. Tu su radovi naših sada već uistinu stalnih suradnika dr. Zdravka Kurnika i kolege Šime Šuljića. O snježnoj pahuljici piše urednica MiŠ-a Sandra Gračan. Vrlo lijep tekst o snježnoj pahulji Renate Sotirov i Vedrana Taslidžića preuzet je (uz suglasnost

autora) iz MFL-a broj 2-1998/99. Činilo nam se da je taj članak ne samo u skladu s temom već i da je vrlo pogodan za nastavu u IV. razredu srednje škole. Imamo tekstove dr. Željke Milin Šipuš s Matematičkog odjela PMF-a u Zagrebu, dr. Darka Žubrinića, i još ponešto.

Kolegica Marijana Vrzić poslala nam je sliku "dvolatičastog" cvijeta koji nismo svi uspjeli pronaći. Cvijet se zove Euphorbia millii, a Marijana misli kako se u nas zove Kristov trn. Nije dakle sigurna. Hvala Marijani. Cvjetić smo skrili negdje na stranicama MiŠ-a. U boji je, već ćete ga naći.

Na kraju, želim vam, dragi čitatelji sve najbolje prigodom nadolazećih božićnih i novogodišnjih blagdana. Opustite se, provedite ih u miru i u nadi da će sljedeća godina biti bolja od ove. Neka pozitivan rast bude barem linearan, (pa makar bio i $0 < a < 1$) kad već ne može biti eksponencijalan.

Srdačno vaš

Marijan Dakić

P. S. Uz anegdotu o barometru na strani 90. možda je dobro napomenuti kako je zamisao ispitiča bila da student primijeni formulu

$$p_h = p_0 \cdot e^{-kt},$$

gdje su p_0 i p_h dva mjesta s nadmorskom visinskom razlikom h , a $k = 1.25 \cdot 10^{-4} \text{ m}^{-1}$ konstanta.

